

НАПРЯМИ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Ю.П.Зима, аспірант*

Житомирський національний агроєкологічний університет

Авторами досліджуються основні напрями державного фінансування аграрного сектору.

Постановка проблеми. В умовах фінансової кризи, коли кредитні ресурси для виробництва стають менш доступними, особливу роль відіграють бюджетні вливання у галузі економіки. Сільське господарство найбільше потребує залучення коштів для поповнення

---

* Науковий керівник – Л.А. Суліменко, к. е. н., доцент

оборотних засобів, особливо в пікові періоди виробничого циклу. Саме тому, вивчення основних напрямів бюджетної підтримки аграрного виробництва в кризових умовах є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам ефективності фінансування державою АПК були присвячені дослідження таких науковців як: П.І. Гайдуцький, В.П. Галушко, С.І. Зоря, Б.І. Пасхавер, Д.В. Полозенко, В.В. Юрчишин та інші.

Мета дослідження – дослідження основних напрямів підтримки сільськогосподарського виробництва в Україні.

Виклад основного матеріалу. Основна підтримка АПК надходить в галузь за бюджетними програмами. Поняття «бюджетна програма» визначено ст. 2 Бюджетного кодексу України. Зокрема, зазначено, що бюджетна програма – це систематизований перелік заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети та завдань, виконання яких пропонує та здійснює розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.

На сучасному етапі держава здійснює підтримку аграрного сектору більш ніж за 20 програмами. Основні з них можна згрупувати за напрямками підтримки: підтримка виробництва продукції тваринництва та рослинництва, підтримка виноградарства, садівництва та хмелярства, забезпечення сільськогосподарською технікою, підтримка кредитування та страхування, підтримка фермерських господарств, селекція в рослинництві та тваринництві, створення страхового запасу сортового і гібридного насіння, природоохоронні, ветеринарно-санітарні, фітосанітарні заходи, фінансова підтримка підприємств, що знаходяться в гірських районах та на поліських територіях.

На Житомирщині у 2008 році в порівнянні з 2000 роком фінансування аграрного сектору з бюджету зросло на 28618 тис.грн, або майже у 2,5 рази. Найбільш важливими є такі програми як: фінансова підтримка виробництва продукції тваринництва та рослинництва, пільгове кредитування, фінансова підтримка розвитку хмелярства, селекція в рослинництві. Особливу роль відіграє програма компенсацій вартості кредитів, оскільки суми отриманих кредитів сільськогосподарськими підприємствами області. З 2000 року обсяги кредитних ресурсів залучених сільськогосподарськими підприємствами зросли майже у 9 разів. Найбільше кредитів було залучено у 2005 р.

Найбільш вагомою програмою підтримки виробництва у сільськогосподарських підприємствах на Житомирщині, як і в Україні в цілому, є програма «Бюджетна тваринницька дотація та державна підтримка виробництва продукції тваринництва та рослинництва». Спостерігається нерівномірність розподілу фінансування з цією

програмою серед районів регіону. Фінансування за програмою підтримки виробництва продукції тваринництва та рослинництва у 2008 році в порівнянні з 2006 зросло на 7378,7 тис.грн. Найбільше зростання зафіксовано у таких районах: Ружинський, Андрушівський, Попільняніський. Загалом же у 13 районах відбулося зниження фінансування підприємств за загадану програмою.

Висновки: 1) головним напрямом підтримки аграрного виробництва в Україні за бюджетними програмами є дотації на виробництво продукції тваринництва та рослинництва; 2) щороку обсяги бюджетної підтримки АПК Житомирської області зростають; 3) спостерігається нерівномірність розподілу фінансування серед районів області; 4) важливою програмою для сільгосппідприємств регіону є програма компенсації вартості залучених кредитних ресурсів, оскільки за останні вісім років підприємствами Житомирщини залучено значні обсяги кредитів.

Список використаних джерел

1. Галушко В.П. Методологічні та практичні аспекти оцінки рівня державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників в Україні / В.П. Галушко, А.Д. Діброва //Економіка АПК. – № 3. – 2006. – С. 3-11.

2. Один рік України у СОТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wto.in.ua>.3.Полозенко Д.В. Прямі та непрямі форми державної підтримки сільськогосподарських підприємств/ Д.В. Полозенко // Економіка АПК. – 2008. – № 5. – С.40-44.